

дотримуватися процедури для того, щоб договір був дійсним на виконувався.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
3. Щербина В. С. Господарське право: Підручник. 4 вид., перероб. і доп. Київ: «Юрінком Інтер», 2009. 640 с. URL: <http://kizman-tehn.com.ua/wp-content/uploads/2018/02/%D0%93%D0%BE%D1%81%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B5-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE-%D0%A9%D0%B5%D1%80%D0%B1-D1%96%D0%BD%D1%96%D0%BD%D0%B0-%D0%92-%D0%A1.pdf>
4. Цивільне право України. Договірні та недоговірні зобов'язання : підручник / С. С. Бичкова, І. А. Бірюков, В. І. Бобрик, О. Г. Братель, Т. Д. Гурська; ред.: С. С. Бичкова. 3-тє вид., змін. та допов. Київ: Правова єдність, Алерта. 2014. 496 с. URL: <https://www.naiau.kiev.ua/news/nove-vidannya-pidruchnika-z-civilnogo-prava.html>
5. Постанова Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 21.08.2022 року у справі № 910/15264/21 URL: https://verdictum.ligazakon.net/document/106078967?utm_source=biz.ligazakon.net&utm_medium=news&utm_content=bizpress01&_ga=2.61758123.621687895.1668444926-2048768690.1620199651

Бугера Олександра Григоріївна, Нестеренко Аліна Олександрівна
Студентки 4-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

Науковий керівник: к.ю.н., доцент, доцент кафедри господарського права і процесу Попелюк В. П.

ДЕРЖАВНА ГАРАНТІЯ ЯК ЗАСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

Саме існування зобов'язання не може бути доцільним без системи, яка допомагає цьому зобов'язанню бути виконаним і саме тому існують гарантії виконання зобов'язання. Оскільки не існує такої правової системи, яка зовсім унеможливило невиконання зобов'язання, але

є такі засоби, які максимально спрямовують свої зусилля на захист добросовісного учасника правовідносин від його недобросовісного контрагента. Невизначеність правової природи державної гарантії та відсутність нормативного закріплення в Господарському законодавстві щодо поняття та сутності гарантії як способу забезпечення виконання господарських зобов'язань зумовило звернути увагу на дану тему.

Цивільний кодекс України дає визначення поняттю гарантії лише в загальному аспекті. Так, за гарантією банк, інша фінансова установа, страхова організація (гарант) гарантує перед кредитором (бенефіціаром) виконання боржником (принципалом) свого обов'язку [1]. В такому випадку гарантія є одним з засобів виконання господарського зобов'язання, що здатна оптимально мінімізувати ризик здійснення господарської діяльності. Для належного розуміння гарантії потрібно розібратись і з іншими її визначеннями.

Теоретики розкривають це поняття більш глибоко, надаючи йому певних властивостей та розкриваючи його сутність. Наприклад, Молодик К. Ю. зазначає, що гарантія – це спосіб забезпечення виконання зобов'язань, відповідно до якого гарант, на підставі вчиненого ним у письмовій формі одностороннього правочину (видачі гарантії), зобов'язаний сплатити зумовлену грошову винагороду бенефіціару, який протягом строку дії гарантії в належному місці та спосіб надав гарантії передбачені умовами гарантії документи, з яких припускається порушення забезпеченого гарантією обов'язків принципала перед бенефіціаром за відсутності явних доказів навмисного введення бенефіціара в оману гаранта щодо факту настання гарантійного випадку [2].

Важливо зазначити, що тільки для господарського права характерною є інститут державної гарантії, який не передбачений цивільним законодавством.

На думку Гофмана О. Р., державна гарантія – письмове, строкове, платне, грошове зобов'язання держави Україна щодо виконання гарантованого зобов'язання перед кредитором, за умови прострочення його виконання боржником, в порядку встановленому законом та договором, що виникає на конкурсній основі, внаслідок прийняття відповідного акту Кабінету Міністрів України, в межах, за рахунок і за напрямками, визначеними законом про Державний бюджет Украї-

ни [3]. Тобто, державну гарантію можна розглядати, як зобов'язання держави щодо певних суб'єктів господарювання.

Використовується слово «державна» під час визначення поняття для того, щоб підкреслити, що вона забезпечується державою в особі Кабінету Міністрів України.

Деякі вчені говорять про те, що державна має значення різновиду державного боргу, прийнятого на себе державою чи місцевими органами самоврядування за зобов'язанням третіх осіб. Оскільки з правового погляду надання державної гарантії не є підставою для виникнення правовідносин із займу, в яких бере участь держава, а лише закріплює обов'язок держави виконати зобов'язання боржника в разі його неналежного виконання останнім перед третьою особою.

Крім того здійснення господарської діяльності є досить ризикованою діяльністю та жоден суб'єкт господарських правовідносин не може бути впевнений в тому, що з ним ніколи не станеться фінансова або виробнича криза, що може призвести до невиконання господарських зобов'язань або, як мінімум, ставить під сумнів виконання різного роду зобов'язання.

Також слід зазначити, що державна гарантія виступає способом виконання зобов'язання приватно-правового характеру, як один із потрібних методів, коли держава фінансує окремі сектори бізнесу та економіки для важливої мети – покращення і прискорення економічного розвитку країни. Також важливою характерною ознакою інституту державної гарантії є відсутність рівності сторін, оскільки гаранту-державі, притаманний особливий статус, який робить ці правовідносини імперативними за своїм змістом. Здійснення державної гарантії відбувається за рахунок грошових коштів, які були виділені з бюджету країни і цими коштами і обмежується така гарантія. Надання державної гарантії та основи цієї процедури визначені Бюджетним кодексом України, тобто її надання регулюється нормами публічного законодавства.

Отже, можна стверджувати, що державна гарантія є по-перше публічно-правовим інститутом, а по-друге є формою підтримки суб'єктів господарювання у розвитку яких зацікавлена держава. Само тому доцільно сказати, що державна гарантія є видом публічного зобов'язання, пов'язаного з публічним боргом і публічними витратами, оскільки в її основі лежить публічна мета.

Таким чином, державна гарантія слугує для забезпечення виконання зобов'язання певним суб'єктом, під час якого держава гарантує

виконання основного зобов'язання та буде стимулювати боржника до належної поведінки.

Тому державна гарантія є необхідною складовою в розвитку різних сфер господарювання для подальшого покращення економічного становища країни і підтримки бізнесу.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Цивільний процесуальний кодекс України (зі змінами та доповненнями) № 1618-IV від 18.03.2004 року. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>
2. Молодик К. Ю. Банківські гарантії у міжнародному та внутрішньому обігу: питання та практика застосування: монографія. К.: Підруч. і посіб. 2008. 176 с.
3. Гофман О. Р. Державна гарантія як засіб забезпечення виконання господарських зобов'язань: автореферат дисертації. О. 2014. 22 с.

Новікова Дар'я Віталіївна,

*студентка 4-го курсу факультету прокуратури
та слідства (кримінальної юстиції)*

Національного університету «Одеська юридична академія»

Науковий керівник: *к.ю.н., доцент, доцент кафедри господарського
права і процесу Згема А. О.*

ДОГОВІР ПЕРЕВЕЗЕННЯ: ЗАКОНОДАВЧІ НОВЕЛИ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

В умовах сучасності транспортні перевезення стали невід'ємною частиною життя суспільства. Внутрішньодержавні, закордонні перевезення забезпечують наявність всього необхідного на полицях магазинів, для функціонування певних компаній, для задоволення потреб людей в цілому. Але зараз стабільне та комфортне життя для людей в нашій країні знаходиться під загрозою. Через військову агресію РФ проти України закриваються митниці, повітряний простір та обмежуються будь-які перевезення. Виконання вже укладених договорів стикається з перепонами, а укладання нових стає доволі ризикованим. В даній роботі хочемо висвітлити як законодавство України щодо договору перевезення пристосувалося до умов воєнного стану та як ці договори укладаються та реалізуються на практиці. Детально хоче-